

ARCHIEFDIENST NEEMT NIEUWE STUDIEZAAL IN GEBRUIK

Onlangs na het gereedkomen van de nieuwe vleugel van het stadhuis kon de Archiefdienst zich in een ruimer jasje steken. In de voormalige ruimte van de afdeling Onderwijs- en Welzijnszaken aan de waterkant werden door de archivaris en zijn medewerkers kasten in elkaar gezet, lampen ingedraaid, bureau en tafels geplaatst en kasten gevuld.

De dienstverlening aan de bezoekers vond daarbij normaal doorgang. De ene dag nog in de oude studiezaal, waarbij men enig lawaai van het leeghalen en afbreken van kasten voor lief moest nemen, de volgende dag in de nieuwe studiezaal, waar gedurende de ochtend nog een aantal karren vol historische informatie werd binnengereden en afgeladen. 's Middags was de rust teruggekeerd.

In de bijna zes jaar dat ik nu bij de Archiefdienst werk is dit de vierde studiezaal die ik meemaak. De eerste, die ik op de valreep nog kon aanschouwen in zijn oude inrichting, bevond zich op de verdieping van het oude stadhuis aan de voorzijde, boven de burgemeesterskamer. In de zomer van 1975 liet archivaris Van der Saag mij tijdens een rondleiding "vol trots" deze "studiezaal" zien: een klein vertrek, waar boven een oude houten tafel aan een lange draad een peertje hing te zwaaien; twee, als ze niet te omvangrijk waren drie personen konden er hun historische lusten botvieren. Ze moesten dat dan wel doen in gezelschap van de oude heer Kooiman, die in hetzelfde kamertje gedurende 18 jaar met eindeloos geduld klappers op alle Hoornse doopboeken van 1579 tot 1811 had vervaardigd. En dat zijn er veel, zeer veel; ik heb ze onlangs voor de derde maal in vijf jaar door mijn handen laten gaan. Alle wanden van het vertrekje stonden er mee vol. In de huidige studiezaal nemen ze slechts een bescheiden hoekje in beslag.

Tussen het kamertje van Kooiman en dat van de archivaris bevond zich in een grotere ruimte in het midden van het gebouw de Hoornse boekerij. Het gewicht van de boeken deed de vloeren zo kraken, dat sekretaris Punt zich eronder niet veilig meer voelde. Er moest dus worden omgezien naar tijdelijke huisvesting, omdat het niet verantwoord was nog anderhalf jaar te wachten op het nieuwe stadhuis.

Die tijdelijke oplossing werd gevonden aan de Westervaren in Medemblik, waar de tot streekarchief uitgroeïende dienst in de ware zin des woords gastvrijheid genoot van directeur Schuitemaker van Gemeentewerken.

Want weet wel wat je doet als je een archiefdienst in huis haalt!

In een kluis in het souterrain konden juist de oude archieven tot 1813 van de drie Westfrieze steden worden geplaatst.

In het vertrek van de Nutsbibliotheek bevond zich ook nog een kluisje, niet veel groter dan een diepe kast, waarin de meest kostbare boeken waren neergezet. De daarachter liggende ruime keuken was geheel volgebouwd met archiefstellingen om de Hoornse kranten en de eerder genoemde doopklappers kwijt te kunnen. De beheerster zag haar domein gedurende een jaar gereduceerd tot een smal pad langs het aanrecht, maar wist ons niettemin dagelijks een voortreffelijk kopje koffie voor te zetten.

Een fraai vertrek aan de voorzijde, ook al volgezet met boekenkasten, diende als werkkamer voor Van der Saag en mij. Daar werden ook de bezoekers ontvangen, die plaats konden nemen aan een grote tafel. Mensen die de doop van een voorouder zochten moesten we echter de keuken insturen. De tafel doet thans dienst als conferentietafel in de kamer van de archivaris; tot voor kort moesten enkele kollega's wegens ruimtegebrek hun werk aan die tafel doen. Achterin onze werkkamer/studiezaal was nog een grote muurkast. Vol boeken, u raadt het al. Ik het mezelf een keer tijdens afwezigheid van Van der Saag in die kast opgesloten en heb toen via de ernaast gelegen bedstee een uitweg weten te vinden door het verrichten van enkele halsbrekende toeren. De bedstee bevatte onze magazijnvoorraad van archiefdozen en omslagen. Dat weet ik me nog goed te herinneren, omdat ik tijdens genoemde ontsnappingspoging enigszins onzacht op de pakken belandde.

Ons verblijf in Medemblik duurde van januari 1976 tot februari 1977. Drie maanden lang hebben we vervolgens de studiezaal moeten sluiten, zodat we onze handen vrij hadden voor de gigantische verhuisoperatie. Met een personeelsbezetting van drie man waren we de kleinste dienst, maar we hadden wel het meeste mee te sjuwen. De oudste en kostbaarste zaken waren in Medemblik opgeslagen; uit het oude Hoornse stadhuis hebben we echter nog honderden meters archief weggehaald, die daar noodgedwongen waren achtergebleven, terwijl